

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен „ДОКТОР”

АВТОР: асистент к.д.п. Севдалин Илиев Даскалов, докторант във ВВМУ – Варна.

ТЕМА: Оценка на риска при използване на съвременни технически средства за безопасно корабоплаване

ИЗГОТВИЛ: проф. д-р к.д.п. Благовест Чанев Белев

I. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем

Морската транспортна система е най-мощната транспортна система в света, която осигуряват ефективен начин за превоз на големи количества товар до всички потребители. Аварии на море са неизменна част от корабоплавателния процес, поради което оценката на риска на всяка дейност на корабите се е превърнала в част от системата за управление на безопасността. Електронната картна и информационна система ECDIS е най-новото навигационно средство, с което бяха оборудвани голяма част от съвременните търговски кораби.

Актуалността на темата на дисертационния труд е реална и конкретно обоснована. Като аргументи в тази насока може да се посочат детайли от литературния обзор, които включват статистически анализ на инциденти с кораби, които възникват заради недооценка на обстановката и неправомерното или рисковото използване на ECDIS.

II. Познава ли докторантът състоянието на проблема

Литературният обзор, включен в дисертационния труд, обхваща 118 източника, от които 2 на кирилица и 116 на латиница. Включени са голям брой международни нормативни документи и резолюции на ИМО, справочници, учебници, научни статии, научни доклади и други. Включени са източници, които датират от повече от 20 години. От една страна, този факт е в ущърб на докторанта, но от друга, посочва дълбочината на изследвания проблем. Извършеният широкообхватен и задълбочен анализ на посочената литература разкрива интернационалния характер на разглежданите проблеми.

В заключение бих искал да посоча, че на места се среща некоректно по отношение на стандарта изписване на цитираната литература..

III. Избраната методика за изследване може ли да даде отговор на поставената цел и задачи на дисертационния труд

Методите на изследване са насочени към решаване на поставените цел и задачи и включват:

- Метод на статистическите модели на процесите;
- Метод на размитите множества;
- Метод на експертната оценка;
- Корелационен анализ;
- Структурен анализ на системи за управление;
- Изследване на процеси и операции в системата за оценка на риска;

Резултатите от изследването и анализирането им са представени във втора глава на дисертационния труд. Като краен резултат е обоснована и предложена методика за оценка на риска при използване на ECDIS. Разработени са и технологични карти за оценка на риска при използване на ECDIS в различни навигационни дейности.

Бих направил следните критични бележки:

- Липсват цитирания на използвания математически апарат и използваните примери, за които не са представени претенции за авторство.

В заключение мога да обобщя, че избраната методика на изследване дава отговор на поставените цел и задачи на дисертационен труд.

IV. В какво се заключават научно-приложните приноси на дисертационния труд

Приемам заявените от докторанта приноси и като **научно-приложен** оценявам следния:

- Чрез използване на метода на експертната оценка е доказано твърдението, че всяка ситуация за разминаване с друг плаващ обект или избягване на навигационна опасност, изисква използването на предварително създадена карта и алгоритъм за анализ на обстановката. При използването на такава карта априори се прилагат принципите на теорията за размитите множества при използването на съвременните технически средства за корабоводене.

Като **приложни приноси** оценявам:

- Разработен е алгоритъм за съставяне на карта за оценка на риска при използване на ECDIS за навигационни цели в различни условия на плаване на кораба.

- Разработени са ситуационни модели, които могат да се прилагат за всеки тип кораб и за условия на плаване, за които те са създадени. Чрез тях вахтеният офицер разполага с готов алгоритъм, по който да анализира и оцени риска от прилагане на конкретно негово решение.

В заключение, считам, че научно-приложният и приложните приноси на дисертацията са значими за науката и практиката.

V. Използвани ли са резултатите от дисертационния труд в научната и социалната практика

Докторантът не е представил сведения и документи за прилагане на резултатите в практиката.

VI. Препоръки за бъдещото използване на научно-приложните и приложните приноси

Представената дисертация е завършен изследователски труд. Актуалността на темата и получените резултати трябва да намерят място в обучението на студенти и капитани от различни степени по въпросите за оценка на риска като цяло и конкретно в обучението за работа с ECDIS.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Докторантът е получил необходимата подготовка и умения за провеждане на учебна и научна дейност. Въпреки бележките, считам, че дисертационният труд има необходимите качества и приноси за присвояване на образователната и научна степен доктор в съответствие с изискванията на закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за неговото приложение.

Предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователна и научна степен „ДОКТОР“ на ас. к.д.п. Севдалин Илиев Даскалов по научната специалност „Управление на кораби и корабоводене“.

25.03.2020 г.

гр. Варна

Изготвил:.

Проф. д-р к.д.п. Благовест Белев